

Justitiedepartementet
Enheten för immaterialrätt och transporträtt
103 33 STOCKHOLM

Departementspromemorian (Ds 2013:63) "Herrelösa verk i kulturarvsinstitutionernas samlingar"

Svenska Tidningsutgivareföreninge (TU) har getts tillfälle att yttra sig över rubricerad departementspromemoria och får anföra följande.

Allmänna synpunkter

I promemorian föreslås att EU-direktivet om viss tillåten användning av anonyma verk genomförs i svensk rätt genom en inskränkning i upphovsrätten till förmån för kulturarvsinstitutioner som arkiv, bibliotek och museer samt radio- och tv- företag med ett public service- uppdrag.

TU tillstyrker förslaget och har - med ett undantag - inga invändningar mot det sätt på vilket direktivet genomförs, t ex i fråga om användarkrets, vilket material som ska omfattas, villkor för användningen etc.

Efterforskningen

Enligt TU:s mening är kravet på en omsorgsfull efterforskning så som den definieras i promemorian välmotiverad. Frågan om den omsorgsfulla efterforskningens förhållande till efterforskningsförbudet i tryckfrihetsförordningen (TF) och yttrandefrihetsgrundlagen (YGL) är dock inte okomplicerad.

TU ställer sig frågande till promemorians resonemang (s 42-43), där det i ena meningen sägs att efterforskningen innebär " en kontroll av om det finns uppgifter om rättsinnehavaren i vissa angivna typer av källor", varpå man i nästa mening säger att en sådan kontroll " syftar inte till att nå kunskap om vem som är uppgiftslämnaren".

Men om "uppgiftslämnaren" nu är en anonym författare till exempelvis en bok eller en tidningsartikel - och det inte går att få till stånd en användning med stöd av § 7 i upphovsrättslagen - vad syftar då den omsorgsfulla efterforskningen till om inte just att få reda på identiteten för att kunna bedöma om verket är herrelöst eller inte?

Enligt TU:s mening bör under alla omständigheter en uttrycklig erinran om att efterforskningsförbudet i TF och YGL ska beaktas tas in i den föreslagna §16 c.

Samråd om lämpliga källor enligt artikel 3 i direktiv 2012/28/EU

Enligt TU:s mening torde de källor som anges under p.2 (tidningar, magasin m m) vara tillräcklig. Möjligen kan övervägas att - efter samråd - lägga till Svensk Presshistorisk Förening.

Stockholm den 25 november 2013

TU

Per Hultengård
VD